

Özet: Sosyal Güvenlik Kurumunun faaliyetleri dolayısıyla yaptığı işlemler yönünden katılma paylarından muaf olduğu hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846/250/117814
Konu : Katılma Paylarından Muafiyet

17/06/2020

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : tarihli ve sayılı yazınız.

İlgi yazı ile 5502 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesi uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunun katılma paylarından muaf olup olmadığı ve hangi kamu kurumlarının ve kuruluşlarının bu paylardan muaf olduğu hususunda tereddüde düşüldüğünden Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 2709 sayılı Anayasamızın 73 üncü maddesi "...

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir." hükmünü,

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 inci maddesi "...

d) Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak.

..." hükmünü,

59 uncu maddesi "*Belediyenin gelirleri şunlardır:*

a) Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları.

..." hükmünü,

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "yol harcamalarına katılma payı"nı düzenleyen 86 ncı maddesi "*Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce aşağıdaki şekillerde inşa, tamir ve genişletilmeye tabi tutulan yolların iki tarafında bulunan veya başka bir yola çıkışı olmaması dolayısıyla bu yoldan yararlanan gayrimenkullerin sahiplerinden meclis kararı ile Yol Harcamalarına Katılma Payı alınabilir.*

a) Yeni yol açılması;

b) Mevcut yolların yüzde 40 nispetinde veya daha fazla genişletilmesi;

c) Kaldırılmış ve bakımsız bulunan yolların, kaldırım veya parke kaldırım haline getirilmesi veya asfalt yapılması, kaldırım veya şose halindeki yolların da parke, beton veya asfalta çevrilmesi;

d) Mevcut kaldırım veya parkelerin sökülüp yeniden düzenlenmesi,

..." hükmünü,

"kanalizasyon harcamalarına katılma payı"nı düzenleyen 87 nci maddesi "*Belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, aşağıdaki şekilde kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı alınır:*

a) Yeni kanalizasyon tesisi yapılması,

b) Mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi.

..." hükmünü,

Özet: Sosyal Güvenlik Kurumunun faaliyetleri dolayısıyla yaptığı işlemler yönünden katılma paylarından muaf olduğu hakkında.

“su tesisleri harcamalarına katılma payı”nı düzenleyen 88 inci maddesi “Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce beldede aşağıdaki şekillerde su tesisleri yapılması halinde, dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınır:

- a) Yeni içmesuyu şebeke tesisleri yapılması,
- b) Mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı.

...” hükmünü amirdir.

Öte yandan, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumuna İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun’un 36 ncı maddesi “Kurum, (...) (2) faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden ilgili kanunlarında yer almamış olsa dahi 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alınan harçlardan, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ve yangın sigortası vergisi hariç olmak üzere 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan vergi, harç, katılma payı ile tasdik ücretlerinden, düzenleyeceği kağıtlar nedeniyle damga vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden, satın alınan ve satılan taşınmazlar ile ilgili olarak tapu ve kadastro döner sermaye bedellerinden ve her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetinden muaftır.

...” hükmünü amirdir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri kapsamında, katılma paylarının Anayasanın 73 üncü madde kapsamındaki mali yükümlülüklerden birisi olduğu, bunlar hakkında yalnızca kanun ile düzenleme yapılabileceği ve yine Kanun'un öngördüğü alt ve üst limitler kapsamında muaflik, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde değişiklik yapmak yetkisinin Cumhurbaşkanına verilebileceği ancak 2464 sayılı Kanun'un incelenmesinde böyle bir düzenlemeye de gidilmediği görülmektedir.

Dolayısıyla ilgili kanunlarda bahse konu paylardan muaflıkla ilgili özel düzenlemeler bulunması halinde bunların esas alınması gerektiği, bu bakımdan Sosyal Güvenlik Kurumunun faaliyetleri dolayısıyla yaptığı işlemler yönünden katılma paylarından muaf olduğu değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Gereği:

.... Belediye Başkanlığına

Bilgi:

Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel
Müdürlüğüne